

Sloga

Izdal: KUD Sloga Črni Vrh

Sobota, 8. februar 2003

Leto 1, št. 1

Naklada: 350 izvodov

Uredniški odbor:

Ana Lampž, Bernard Čuk, Janja Habž, Marjetka Rupnik, Nataša Fčle in Tatjana Rupnik.

6. pevška revija

KUD Sloga Črni Vrh, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo

NAJ PESMI SRCA
NAM VEDRE

Črni Vrh, 7. april 2002

Organizator: KUD SLOGA ČRNI VRH

MIRE ŠTEFANAC

VČERAJ POPOLDNE

IGRA V TRIKLIKAH

KUD SLOGA ČRNI VRH
vabi na

LITERARNI
VEČER
s pesnikom Jožet
ob izidu izbr
ob nje

DRAMSKA SKUPINA PROSVETNEGA DRUŠTVA
"FRANČE BOVK" IZ OTALČA SE PREDSTAVLJA
S KMEČKO BURKO V TREH DEJANJIH

Trije vaški svetnik

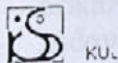
avtorja: Moko Real in Moko Ferr

Koncert
PRIMORSKA POJE
2002

DREŽNICA
Cerkev Srca Jezusovega

Sobota, 6. aprila, 2002
ob 20. uri

Vabljeni!

KUD

prireja

NOVOLETNI
KONCERT

n Tavomiška četa Črni Vrh organizirata akcijo

v nedeljo, 29. XII. 2002

ob 15.00 uri v dvorani

Vabljeni!
BRANJE STAREGA PAPIRJA

KUD Sovodnj
se predstavlja s komedijo Pera Budaka.

KLOPČIČ

ČRNI VRH

17. 2. 2002 OB 15^h

KONCERT

KVINTET TROBIL
CARNATUS

Otroški pevski zbor
OŠ ČRNI VRH

Črni Vrh

8. feb

MEŠANI PEVSKI ZBOR STANKO
PREMRL PODNANOS

BOŽIČNI KONCERT

CERKEV SVETEGA JOŠTA V

ČRNEM VRHU

4.1.2002 OB 19^h

Včerašnj popoldne v Črnem vrhu

Črniški KUD Sloga je v soboto, 13. aprila, uprizoril igro v treh slikah Včerašnj popoldne avtorja Mire Štefanca. Zgodba se lahko odvija kadarkoli saj zvenja iz neizpolnje zakladnice medčloveških, zlasti družinskih odnosov in obratno.

za Milana (Bostjan Kavčič) in hlačni, kratki, družinski pogovori. Predstava nato preskakuje na družinske člane, ki premelevajo svoj položaj. Miza Tatjana Prelec (Tatjana Rupnik) je trdna, prepričana, da si zasluži pestrejši z življenjskimi Tomičem Belakom (Fonjan Lampž). Vrhunec je družinski preprič, ki Janez Prelec (Dusan Čuk) z eno očeta njeno lahkatno družabno življenje in nezanimanje za hčer. Igra se zaključuje z Aleksinim uporam, ki je dejanje odraslanju in osvobodjanje.

Sloga

BESEDA UREDNIKA

Pred vami je nov časopis Sloga. Zanj smo se člani KUD Sloga Črni Vrh odločili, ker v našem kraju že kar nekaj časa ni izšel noben časopis. Nismo želeli kopirati Črnovrščana. Upam, da nam je to tudi uspelo in da je pred vami zanimiv časopis, ki ima poudarek na kulturnem dogajanju v našem kraju v preteklem letu.

Čestitam za praznik in vam želim prijetno branje.

Marjetka

Sloga

Večkrat me kdo vpraša, pa ne samo mene, pač pa prenekaterega člana našega društva, kaj pomeni beseda SLOGA.

Slovar slovenskega knjižnega jezika pravi takole: »*Sloga* je stanje brez preprirov in nasprotovanj, je stanje dobrih medsebojnih in midsosedskih odnosov.« Skratka, če se vprežemo, vlečimo složno, brez godrnjanja. *Složen* je kolektiv, kjer se ne prepirajo. Zelo dobro znan pa je pojem *slogaš*, to je oseba, ki se z neko stvarjo na vso moč strinja, kajpak le toliko časa, dokler je to njemu v korist, ali drugače povedano, kamor veter piha. Slogaše najdemo vsepovsod, največ v politiki, bolezen je nalezljiva in se tudi deduje. Njen najbližji sorodnik je fovšija. V tem časopisu je predstavljenih cel kup društev. Mar ne bi bilo lepo in prav, če bi vlekli skupaj, si *složno* pomagali. Seveda je prav, da imamo vsak svoj peskovnik. Ni pa povsem prav, če je preveč ograjen, češ, to je samo moje.

Arabski pregovor pravi: "Človek ima tisoč in eno željo, njegov sosed jih ima prav toliko."

Bernard Čuk

Iščem novo kombinacijo besed,
ki doslej je ni zapel noben poet.
Pa je take prav gotovo ni nikjer,
ki bi rešila moj notranji mir.

Iščem novo kombinacijo besed,
ki bi povedala kar mi leži na duši,
kako se vse zgrajeno v meni ruši,
kako mi želje stiska mrzel led.

Iščem novo kombinacijo besed,
ki bi povedale kaj je samota,
kaj je tema in v njej praznota,
in ta tema je ves moj svet.

Iščem novo kombinacijo besed,
ki bi me popeljale v novi svet.
V svet cvetoč in poln rim,
če je kje tak, ga ne dobim.

Lilijana Homovec

Sloga

Vaje včeraj popoldne

Kljub temu da je igra bolj razmišljajočega značaja in ni veliko komičnih situacij, smo se na vajah vedno nasmejali naši okornosti, pa tudi režiserki, ki je iz nas vlekla znanje. Ne boste verjeli, ampak ravno okoli najlepše in najbolj zanimive stvari oz. dogodka (poljuba) smo imeli največ problemov. Smeha... Neverjetno, kakor otroci. Moram govoriti v prvi osebi ednine. Cela igra je bila dolga skoraj uro in pol. To je še kar. Seveda to pomeni, da se je treba kar nekaj teksta naučiti. Nekateri so ga imeli veliko, nekateri pa smo ga imeli malo manj. Skoraj vsi smo znali prej tekst od soigralcev, kot pa svojega. Sosedovo je zmeraj boljše. V začetku je imela Marjetka kar precej dela z nami. Aja, skoraj bi pozabil na našo glavno igralko. Njo sem pa res občudoval. Ona je imela več strani kot jaz stavkov in se je čisto vse naučila. Ja, ja, saj ste bili tudi ostali super. Sem moral vse pohvaliti.

Ker smo se imeli na vajah lepo in smo uživali, smo seveda tudi radi hodili. Seveda moramo upeštevati nekaj minutne zamude, ki pa sodijo k vajam in so bile posledica vremenskih razmer, razni zastoji na cesti in podobno. Akademska četrt ali kako že rečejo. Včasih nam je dobro voljo razjedal mraz, ki pa smo ga kmalu pregnali. Malčk smo se stisnili... .. k pečki, tisti, ki pa niso marali »gužve«, so pa mešali zrak po dvorani ter odtekli par krogov. Skoraj vsi smo bili na začetku v dilemi, ali nam bo uspelo spraviti igro skupaj ter jo razumljivo prikazati občinstvu, saj je polna časovnih prepletanj. Ko sem se v začetku postavil v vlogo gledalca, se mi je zdela zelo pusta. Manjkali so vizualni poudarki oseb. Ko pa smo dobili luči in igro začinili s svetlobnimi efekti, mi je postala všeč in sem vedel, da nam bo uspelo.

Vztrajno smo vadili in bili seveda vedno boljši. Vedno hitreje se je tudi približevala generalka in z njo premiera v domačem kraju. Ne boste verjeli, ampak na generalki smo bili pa »the best«. Res! Šele, ko vidiš igro v celoti, začutiš, kaj je skozi igro opisano in orisano. Seveda smo bili tudi na premieri odlični, to najbolje veste sami. Domače občinstvo je najtežje občinstvo, vendar pa je uspeh pred njim največji uspeh. Najbolj nas nagradite z veliko udeležbo, zato nas še glejte.

Florjan Lampe

Tokrat malo drugače

Dramska skupina že vrsto let s svojimi predstavami navdušuje domače, pa tudi gledalce v krajih, kjer gostuje. Leto za letom so se vrstile predvsem veseloigre in kmečke burke, naša zadnja predstava pa je bila drama z naslovom Včeraj popoldne. Priprave so potekale zelo, zelo dolgo, saj je igra zahtevna, tako na besedni kot tudi na izvedbeni ravni. Predstava namreč temelji na igri luči, saj se večji del zgodbe dogaja v mislih glavnih likov, kar je potrebno prikazati tudi gledalcem. Premierno smo jo sokrajanom predstavili 13. aprila in zabeležili zadovoljivo število gledalcev.

Igra je namenjena predvsem staršem, ki so v sodobnem, kapitalističnem svetu prezaposleni in se nimajo časa ukvarjati s svojimi otroki, pač pa jim nudijo samo materialne dobrine, vendar otrok potrebuje predvsem moralno podporo. Ljudem po sodiščih očitajo, da je otrok kršil pravila zaradi starševske malomarnosti – besede, besede, besede. Pozabljajo namreč nase in se lastnega problema zavedajo šele takrat, ko jih nanj opozori prizadeta oseba.

Ves čas priprav nas je obdajal majhen strah, kako bo igra sprejeta, vendar se je marsikateri gledalec zamislil nad lastno situacijo in prav to je največji namen drame Včeraj popoldne.

Erika Kavčič

Literarni večer z Jožetom Šmitom

Že zelo dolgo je, odkar sem prvič srečala Jožeta Šmita v naši vasi. Enkrat se je celo zgodilo, da je štopal v Godoviču in sem ga pripeljala v Črni Vrh. Ni mi bilo dolgčas na poti, saj mi je pripovedoval o zajčku, ki ga je menda obiskoval vsak dan. Nekoliko žal mu je bilo le, da ni mogel več toliko v gozd, saj je bila možnost srečanja s steklo lisico prevelika. Vedno sem imela občutek, da se že od nekaj pozna, pa čeprav nisem velikokrat govorila z njim.

Vendar sem prav letos, ko sem zbirala pesmi za literarni večer, spoznala, da ga v resnici ne poznam. V mojih predstavah je Jože Šmit dobrodušen, hudomušen in vedno dobro razpoložen človek. V pesmih, ki sem jih ob tej priliki prebrala kar precej, pa sem spoznala, da temu vendarle ni tako. Resda je njegovih hudomušnih in zabavnih otroških pesmic veliko, res pa je tudi, da je tistih drugačnih še več. In kako drugačnih? Jože Šmit je opazoval in videl veliko krivic in nesmislov, veliko jih je doživel tudi sam. Vse to pusti v človeku sledi, ki jih ni mogoče izbrisati. Nekaj tega lahko najdemo v njegovih pesmih.

Literarni večer, 30. novembra, je bil dejansko dogodek, ki mi osebno veliko pomeni. Dvorana je bila lepo polna, Jože Šmit je bil vesel, ker smo ta dogodek ustvarili in ker je imel možnost srečati se s številnimi prijatelji.

V mojih mislih pa so še vedno njegove pesmi, ki govorijo drugače. Imam občutek, da je Jože Šmit, kljub tolikim prijateljem, vendarle sam.

Marjetka Rupnik

Prošnja za vrabčka

Za vrabčka bi vas prosil rad, ljudje,
za drobno, čisto nepomembno stvar,
ki že ob prvi svitanici dne
neumno je razpela svoja krila,
a treščila na trdi trotoar,
kjer čaka jo usoda zdaj nemila.

Ne smejte se mehknosti srca
in mohji skromni prošnji za revše,
ki tam pod oknom bedno trpeta
in tožno pogleduje proti nebu:
pazite, da ga vaš korak ne stre,
vrnite strešnemu ga žlebu!

Za vrabčka bi vas prosil rad, ljudje,
za vrabčka, ne za vaše soljudi,
ki k soncu, sreči noro si žeje,
a se jim rada zašibijo krila.
Za te srce nič več vas ne roti,
Ker ni več prošnje, ki bi vas ganila.

Jože Šmit

Sloga

Kako sem postal štor

V tretji razred sem hodil takrat in bil neizmerno nevoščljiv tistim, ki so bili izbrani, da bodo nastopali. Pripravljala se je nekakšna proslava ali nekaj podobnega. V razredu nas je bilo za čebelji panj. Tisti nastop se je bližal, jaz pa bi bil strašno rad zraven. Slabo je kazalo. Učenec za v "rom" sploh nisem bil, vrh vsega pa sem imel v posesti cel kup prekrškov, ki so za mularijo sveta zadeva. Drugače pa so o tem sodili domači, učitelji in nenazadnje celo župnik (tedaj je bil nauk še v šoli). Imenovane otročje vragolije so znale imeti kup neprijetnih, izredno bolečih posledic. Tiste čase je palica vse prerada "novo mašo pela". Manj boleč, toda pogost, je bil šolski zapor, ki nam je prekrizal marsikateri načrt (beri potep).

Zdaj pa k stvari; bil sem izbran, predstavljal naj bi sonce. To me niti ni posebno motilo, čeprav bi rajši bil vitez ali pa razbojnik. Začele so vaje. Moja soigralka je bila v pletenem stolčku s klobučkom na glavi, jaz pa na mizi. "Kje, sončece moje, domovje je tvoje, kam pojdeš o mraku nocoj?" je gostolela. "Čez sinje gorice in zlate vodice, tja v grad bom odplavalo svoj," je sonce razlagalo radovednici.

Prišel je veliki dan. Za kuliso so postavili mizo, na mizo pručico, dali so mi iz lepenke izrezane žarke, v sredini je bila luknja za obraz, me rumeno in rdeče našminkali. Zlezel sem na tisto pručico. "Kje, sončece moje, domovje je tvoje ...?" je gostolelo iz tistega pletenega stolčka. "Čez sinje gorice ..." in tista pručica se je, ne vem zakaj, premaknila. Sonce se je prekucnilo med zakulisne firbce, prav pred učiteljico Hermino Slekovec. Ta ni pomišljala, ročno mi je primazala zvenečo klofuto. Prisotnim pa je potihoma stvar takole opravičila: "Štor je bil in štor bo ostal."

Bolj ko se staram, bolj sem prepričan, da se nemara pa le ni zmotila. Korajže do odra in vsega, kar je s tem povezano, pa mi tisti prvi nastop, ki so mu rekli kar sončni mrk, ni pobral. Prej nasprotno. Tudi štorasti prav pridejo.

Bernard Čuk

Naj pesmi srca nam vedré

V krajevni kulturni dovarani so se tudi v letu 2002 zbrali vsi pevski sestavi, ki delujejo v našem kraju. Vsak po svojih močeh je poskušal pokazati kar največ in uresničiti slogan prireditve – s pesmijo razvedriti srca poslušalcev in nastopajočih.

Prireditev je postala tradicionalna, lanska je bila že šesta po vrsti. Pred šestimi zbori in eno vokalno skupino (takratnih osmošolk) smo se zvrstile štiri zborovodkinje. Sama sem nastopila v dvojni vlogi – kot član zбора in kot zborovodkinja. Vlogi se precej razlikujeta. Kot pevec se iz tedna v teden trudiš, da obiskuješ vaje in slediš delu zborovodje. V nastop skušaš dati največ kar zmoreš in svoj glas zlit v harmonično celoto zбора. Delo zborovodje se začne že veliko pred vajami in nastopi – z izbiro programa. Verjemite, to je zelo težko delo. Želiš poiskati program, ki ustreza sposobnostim pevcev, ki je zanje zanimiv, svež, ki pritegne poslušalce in ki zborovodji daje možnosti izvirnega poustvarjanja.

Še eno razmišljanje za konec. Prireditev je vsako leto lepa, prisrčna, topla. Navdušuje število nastopajočih, razveseljuje zadovoljstvo poslušalcev. Upam pa tudi, da pesem ne zamre z nastopi, ampak da se jo še vedno sliši tudi po domovih, da starši že od ranih let pojejo z otroki, da otroci staršem z navdušenjem zapojejo pesmico, ki so se jo naučili v vrtcu, šoli, pri pevskem zboru. Le tako bo vas vedno imela dovolj pevcev, ki bodo peli z dušo in razveseljevali srca.

Hermina Tominec

Poezija je ...

Svet ima tisoč dimenzij in poezija je iskanje tiste prave.

Poezija je rezanje stvarnosti in iskanje odtenkov,
ki napolnijo prostor.

Poezija je tisti prerez, ki vsebuje le besede
in besede dajejo stvarnosti novo obliko,
ki je pa vendarle njena prava.

Poezija je želja srca, da odkrije svojo resnico!

Klemen Bajec

Koncert trobilnega kvinteta Carnatus

Ko sem v mesecu novembru 2001 v dvorani Glasbene šole Idrija s svojo družino poslušala koncert trobilnega kvinteta Carnatus, v katerem nastopa med drugimi tudi glasbeni pedagog mojega sina Aleš Rupar (rog), sem bila nad igranjem kvinteta izredno navdušena.

Po koncertu sva z možem sklenila, da povprašava g. Ruparja, ali bi bili pripravljene nastopiti v Črnem Vrhu. Ko je izjavil, da ne vidi nobenega problema glede tega, uskladiti je potrebno le termin, sem se z omenjeno idejo obrnila na predsednico KUD Sloga Marjetko Rupnik. Ker je bila tudi slednja zato, da se koncert trobilnega kvinteta v Črnem Vrhu priredi in s tem omogoči krajanom, da v domačem kraju prisostvujejo vrhunski glasbeni interpretaciji, je prišlo do odločitve, da se koncert organizira ob slovenskem kulturnem prazniku – 8. februarja 2002. Da bi zagotovili zadostno udeležbo, je bil koncert istočasno tudi osrednja prireditev osnovne šole ob kulturnem prazniku. Vseeno pa je bila ves čas prisotna bojazen, kako bodo poslušalci sprejeli glasbo, ki dosedaj še ni bila slišana v črnovrškem hramu kulture.

Člani trobilnega kvinteta, vsi poklicni glasbeniki, pa so skladbe G.F.Handla, J. Clarka, T. Morleya, A. Foersterja, J.J. Moureta in A. Mozarta občinstvu predstavili v vsej pestrosti zvokov trobil. Še posebno toplo je občinstvo pozdravilo skupni nastop navedenega kvinteta in Otroškega pevskega zbora OŠ Črni Vrh, ki sta ob koncu koncerta nastopila z dvema skladbama. Nekateri poslušalci, očitno nevajeni tovrstnih nastopov, so ob zadnji skladbi že pričeli zapuščati dvorano, s tem pa ostale prikrajšali še za neuradi zaključni del koncerta.

Upam, da bomo imeli krajanje Črnega Vrha in njegove okolice v bližnji prihodnosti še kakšno priliko poslušati trobilni kvintet Carnatus ali njemu podoben ansambel ter bomo deležni tudi tistega, kar smo pri tem koncertu po nerodnosti izpustili.

Irena Kenk

Sloga

Presenečenje je bilo popolno

Tudi pevci imamo svoj praznik. Praznujemo ga vsako leto, letos pa smo ga še na prav poseben način. Cilka je v letošnjem letu dopolnila 50 let, praznik sv. Cecilije je bil na petek in tako je kar samo po sebi nanoslo, da smo se začeli pogovarjati, da bi letošnji praznik pevcev – Ceciljanko - praznovali nekoliko drugače. Takoj smo bili za in začele so se priprave. Naučili smo se novo pesem, primerno za slavljenca, tokrat za Cilko, rezervirali avtobus, naročili večerjo. Vse je teklo kot po maslu. Še največji problem je bilo vse priprave ohraniti v tajnosti, da ne bi morda prišlo Cilki kaj na uho. No pa je vendarle šlo vse po sreči, seveda s pomočjo našega rojaka Janeza Kavčiča. V petek, 22. novembra, smo se zbrali na črnovrškem placu in se odpeljali proti Luciji. Vsa naša praznovanja so ponavadi vesela in takšno je bilo tudi letošnje. Avtobus je bil poln do zadnjega kotička. Kar nekako nestrpno smo pričakovali, da pridemo v Lucijo. Najprej smo opazili cerkvico; zares je majhna, kot kakšna kapelica, potem pa smo se kar peš odpravili proti župnišču. Kot bi nas nekaj preganjalo, smo se pognali v hrib; kot bi se bali, da bo še zadnji trenutek prišlo nekaj vmes in bo pokvarilo naše presenečenje. Najprej smo presenetili dva motorista, ki se kar nista mogla načuditi: »Joj, kol'ko ljudi?!!« Potem pa smo že prišli do župnišča, na hitro smo se postavili po glasovih in zapeli. Cilka je bila tako presenečena, da nekaj časa resnično ni prišla do besede, potem pa: »S tem so poplačana vsa leta mojega dela v Črnem Vrhu...« Zares je bila presenečena in vesela. Mi pa tudi, saj smo razveselili njo in sebi polepšali praznik. Tudi zaradi takih trenutkov se je vredno truditi in hoditi na vaje vse leto.

Marjetka Rupnik

Noč, svetla kakor dan

Mesec se je sam sprehajal po nebu,
vsak njegov dan je bil dnevu enak,
želel je postati podoben galebu,
ki zmore leteti na kraj njemu drag.

Tudi luna včasih je zasijala
nežno in skrbno na tiho zemljo,
a v sebi nemirna se je spraševala,
kaj vse ji v življenju podarjeno še bo.

Kdo luna je, kdo mesec v samoti,
popotnik v svetli noči ne vprašuj.
V nebo poglej, ne živi več v zmoti.
le za eno, zlato kroglo se raduj.

Mesec in luna dve različni podobi,
dva principa, ki se dopolnjujeta,
in drug brez drugega sta kot puščava Gobi,
ki hrepeni po dežju, da življenje novo dá.

Nataša Felc

V znamenju projektnega dela

V šolskem letu 2001/2002 je šolo obiskovalo 127 učencev v osmih oddelkih. Dobra kadrovska zasedba in volja do dela je, kot že leta do sedaj, prinesla vrsto rezultatov. Učenci šole skupaj s svojimi mentorji dosegajo zavirljive rezultate, tudi na državnem nivoju. Škoda je, da prostor ne dopušta objave vseh rezultatov, ki so jih učenci pokazali tekom leta.

V glavnih obrisih pa sta delo, poleg ostalega več ali manj utečenega šolskega dela, različnih prireditvev, tekmovanj, zaznamovala dva projekta. Prvi, pedagoško strokoven z naslovom Sodobne metode poučevanja okoljskih vsebin - Varovanje naravne dediščine, aktivne metode učenja in poučevanja pri spoznavanju okoljskih vsebin, je nastajal na nivoju države v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo RS, Zavodom za šolstvo RS in Centrom RS za poklicno izobraževanje. Projekt je vodila Ivanka Erjavec, prof. razrednega pouka, vanj pa je bilo vključenih večina pedagoških delavcev. Rezultati projekta so spodbudni. Izdelan je model poučevanja okoljskih vsebin, ki bo predstavljen v priročniku za poučevanje okoljskih vsebin in bo služil ostalim šolam kot vzorčen primer poučevanja in učenja. Izdajatelj priročnika je Zavod za šolstvo RS, v njem pa se s svojim strokovnimi prispevki predstavljajo tudi nekateri učitelji črnovrške šole. Izdelani model bo služil za okvir načrtovanja dejavnosti in dela na črnovrški šoli tudi v naslednjih letih.

Drugi projekt, ki je bil izveden v času poletnih počitnic, pa je bil prenavljanje šolskih prostorov. Tako so bila v kuhinji, jedilnici ter na hodnikih zamenjana okna, prebeljeni so bili hodniki in stopnišče, pobarvane ograje in cevi centralne kurjave, na predmetni stopnji so bila zamenjana vrata in urejene razstavne površine za likovne izdelke in ostala obvestila. Prenove je bila potrebna tudi kuhinja, kjer je bila vodovodna napeljava dotrajana, nov je tudi štedilnik. Z deli, ki so bila že opravljena v zadnjih treh letih, zamenjava luči z bolj varčnimi žarnicami, zamenjava oken v vseh razredih, obnova prostorov za sanitarije, nabava nove opreme za razrede na predmetni stopnji in za drugi razred na razredni stopnji, šola postaja urejena, prijetna in prijazna za bivanje in delo. Za to delo gre pohvala ravnateljici šole Alenki Cvetaš, računovodju Dinkotu Bajcu in celotnemu tehničnemu osebju šole, ki je s prahom prenapolnjeno šolsko poslopje po opravljenih delih spravila v red.

Načrti za naprej so zasnovani v nadaljevanju izvajanja utečenih oblik dela. Naslednje šolsko leto 2003/04 prinaša novosti z uvajanjem devetletnega šolanja. Vpisali bomo prvi razred šestletnikov. Za njih bo potrebno urediti učilnico, ki jo bomo pridobili s prezidavo dveh učilnic na razredni stopnji. Sedanji petošolci bodo začeli naslednje šolsko leto kot sedmošolci devetletnega programa. Devetletko pričakujemo kot nov izziv, ki s svojimi programi, oblikami in metodami dela uzakonja tisto, kar smo na osnovni šoli Črni Vrh učitelji izvajali že do sedaj. Znanja, delavnosti in zagnanosti nam ne manjka, manjkajo pa učenci. Število otrok se zmanjšuje, in prav v šol. letu 2001/02 je šolo zaključila zadnja še številčna generacija, ki je štela kar 25 otrok. Glede zadnjega, že lahko razmišljamo tudi o tem, kako radodarna bo v prihodnosti država, ko bo govora o finansiranju majhnih podeželskih šol. Za šolo se bo treba najbrž tudi boriti, osebno menim, da jo danes jemljemo kot samoumevno dejstvo.

Karmen Simonič Mervic, prof. zgodovine in geografije, svetovalka
učiteljica na OŠ Črni Vrh

Sloga

Mountain bike klub Stop team Črni Vrh

Konec leta 2001, ko je MBK Črni Vrh praznoval desetletnico ustanovitve, so svojo športno kariero zaključili Primož Štrancar, Aleš Habe in Dominik Curk, to je polovica najuspešnejših klubskih tekmovalcev zadnjih nekaj let. Za tekmovalno sezono 2002 je bila ta novica slabo izhodišče, nekateri najbolj črnogledi so videli v tem tudi konec gorskega kolesarstva v Črnem Vrhu, ki si v kraju kljub uspehom še vedno ni pridobil prave domovinske pravice.

Vendar temu ni bilo tako, preostali trojček Nina Homovec, Borut Rudolf in Boštjan Brelih so dokazali, da črnovrški tekmovalci na najpomembnejših tekmah sezone prekosijo tako tekmece kakor tudi sami sebe. Desetletna moška prevlada v klubu (po uspehih seveda), se je v letu 2002 prevesila na žensko stran. Nina Homovec je z osvojitvijo dveh naslovov državne prvakinja, v cross countryju in vzponu, dodala tudi zmago v slovenskem pokalu, poleg tega pa je z osvojenima – 11. mestom na evropskem (Zurich) in 7. mestom na svetovnem prvenstvu (Kaprun) ter drugim mestom v skupni razvrstitvi evropskega pokala v mladinski konkurenci, postala najboljša gorska kolesarka v Sloveniji.

Z zmago na državnem prvenstvu v cross countryju v kategoriji elite moški je Borut Rudolf pripomogel, da so Predgrize postale najboljši gorsko kolesarski kraj v Sloveniji. Nikoli se namreč še ni zgodilo, da bi oba državna prvaka tako med ženskami kakor tudi med moškimi izhajala iz enega kraja. Če bi bil ta kraj Ljubljana, Maribor, Kranj, to za širono Slovenijo ne bi bilo nič posebnega, ker pa so bile to Predgrize, je bilo to nekaj enkratnega. Četrti naslov državnega prvaka pa je klubu priboril še Boštjan Brelih z zmago v kategoriji veteranov v vzponu.

Iz navedenega je razvidno, da je barka MBK Črni Vrh tudi v letu 2002 uspešno jadrjala po razburkanih domačih in tujih morjih gorskega kolesarstva ter srečno priplula v pristan.

Jože Kenk

Rad bi znal

Rad bi znal zapeti lepo pesem.
Rad bi znal skuhati dobro kosilo.
Rad bi znal lepo pospraviti stanovanje.
Rad bi znal dobro voziti avto.
Rad bi znal risati lepe slike.
Rad bi znal preplezati visoke gore.
Rad bi znal ...
Rad bi znal ljubiti.
Da, rad bi ljubil,
potem pa delal vse,
kar rad bi znal.

Nataša Felc

Kronika 2002

Naj se predstaviva najprej;
jaz sem iz Koševn'ka Petra,
jaz pa Bizarjev Matej,
vam bova danes šla na jetra.

Obilo se stvari zgodilo
je v naši lepi fari,
nič se ne bode pozabilo,
pa naj zameri kdo, magari.

Lanska zima je bolj piškava bila,
najbolje to v Lomeh vedo,
kjer je včasih taka sila,
da kar po kopnem smučajo.

So menda lanski ves dobiček
bili za snežne maše dali,
strašno majhen da je bil mošnjiček,
in še k mašam niso šli, pri Hladniku so majali.

V preteklem gasilci skoraj niso vaj imeli,
le o njih so večkrat se menili,
pa so Črnovršci stvar v roke vzeli,
ob najhujši suši parkrat zapalili.

Potrebno takim tičem bi nagrado dati,
jih na likof povabiti,
in povedano med brati,
naj se nakrišpa jih po riti.

Če pa bi že medalje se delilo,
bi jih tisti morali dobiti,
ki so v Predgrižah z vso silo,
pomagali požar gasiti.

Planinci naši vrli,
pa so pleme brez primere,
so na velike, male griče drli,
nič gledal' na neba razmere.

Celo Mount Blanc je znamenit postal,
ko postavljen je rekord višinski,
dva metra nove mere mu dodal,
črnovrški guverner planinski.

Pri koči novo kuh'njo so zgradili,
da bo bolje jedel gorolazni rod,
iz stare pa sekret nar'dili,
planinec sral bo kot gospod.

Na veliko jezo izvajalcev,
se lani CRPOV ni prijel,
pa letos zvestih tropov poslušalcev,
je med Zadložani zajel.

S Trmo nastal je pravi vrvež,
ki ga nihče resno ni jemal,
a glej ga spaka, glavni Trmin trmež,
celo občinski svetnik je postal.

Je najlepši letos marec bil,
kar preveč toplote je dajal,
se črviček droben je vzredil,
kar hitro velik je postal.

Na vse pretege požiral korenine,
siromašil kmeta, grunt,
škod'vat hotel na vse načine
zakuhal je hajduški punt.

Nekaterim zares vstali so lasje,
dobil' so drugi svojo kost,
zadruško vodstvo pa sprašuje se,
kako trden je zadloški most.

Le eno je zatrdno znano,
če se zakaj zračunat' gre,
za tako in drugačno rabo
je kupila Trma računalnike.

Odpiral dom Predjamski minister je svečano,
se mu bleščala je kravata,
zapeli pevci so ubrano,
minister pa je gledal, kakor tele v nova vrata.

Misli čudne po glavi mu rojijo,
skrbe ga bolj ljubljanske riti,
ki vsak dan za vratom mu stojijo,
pa je možakar pozabil koncesijo odobriti.

Sloga

Se cela rajda Črnovršcev je nabrala,
ko škof kapelo in molečo blagoslovil je Marijo,
pobožno molitve njej žeberala,
nekateri pa le za bližnjo požrtijo.

Lani pevci družno v Rim so šli,
letos so tja učitelji krenili,
na vse pretege so menda molili vsi,
da učencem bi, pa sebi tudi pamet izprosili.

To jesen volitve smo imeli.
to je vedno zabava plemenita,
se mnogi so za stolčke se borili,
a za vse premajhna so korita.

Kot svetokriški kapucin,
na zunaj idrijski župan izgleda,
na pogled bi bil gospod kar fin,
kaj v sebi skriva, se še ne ve, seveda.

Vsemogoče načrte je dajal,
da ja bi njega vsi volili,
če pri tem figo v žepu je držal,
spet bomo suho potegnili.

Črnovršcem pa obeta se napredek velikanski,
mali naš župan ni tepec,
pripravil je program strašanski,
ta naš gornjevaški Klepec.

Naj vam izdamo načrte nekatere,
in kaj vse vkup najbolj boli,
brez da bi vas učili krive vere,
za to prmej zares drži.

Se bo vodovode vse zgradilo,
bo iz vsake pipe s curkom teklo,
vsepovsod asfalt delilo,
če se le komu ni preveč zareklo.

Najlepši plac pod soncem bomo mi imeli,
zato oblast se naša marno briga,
le kje denarce bomo vzeli,
to je menda najmanjša figa.

Če pa to vse ne bo krenilo,
pripredil se bo en tečaj,
pod strokovnim vodstvom se hodilo,
bo od štacune k Hladniku in nazaj.

»Nikoli več ne bo, kot je bilo«,
je rekel Kučan, ko je na Javornik zavil,
tamkaj plačal rajtengo lepo,
in prvi je penz'jon zapil.

Še ena stvar se pojasniti mora,
da se kaka zmeda ne pojavi:
je Javornik visoka gora,
pa se tako tud' eni naši muz'ki pravi.

Druga naša muz'ka se Javor imenuje,
to drevesce lepo je zelo,
se brez muje čevelj ne obuje,
igrajo oboji nam lepo.

Tu kronika počasi se končuje,
je mnogo še stvari ostalo
prepotrebni naše dobre muje,
pa naj se vam ne zdi za malo:

ker nismo jagrov omenili,
dobro idoče na pumpi oštarije,
pri miru župnika pustili
in podobne oslarije.

V leto, ki prihaja,
pa z radostjo glejte,
naj vse dobro se dogaja
in se prav zares lepo imejte.

Bernard Čuk

Zelena bratovščina

Tako se imenujejo nam dobro znani zeleno oblečeni, s puškami opremljeni možakarji, o lovcih je govora, da ne bo pomote. Kmalu po vojni so stopili skupaj, prej je bil lov privilegij. Iz črnovrških in godoviških lovcev je nastala njihova družina "Javornik". Gospodujejo in gospodarijo z 8.300 hektari lovišča v črnovrški in godoviški fari. Nakaj čez 50 jih je, od tega 7 pripravnikov. Pripravniki staž pri lovcih ni kar tako. Ni to tisto, da bi kar kupil puško in pokali. V spremstvu lovca - mentorja zelenec spoznava živali, njih obnašanje in vse ostalo, kar spada zraven. Teorijo pa nabira na posebnih predavanjih, ki jim sledijo ne prelahki izpiti. Dve leti traja vse skupaj, višek pa je lovski krst, ki ima svoje posebnosti, lastne samo lovcem.

Bilo bi zgrešeno govoriti, da lovci samo streljajo in to vse od kraja. Slika je povsem drugačna. Njihov kodeks veleva, da morajo biti skrbni varuhi narave. Zato dohodek od prodaje izplena vlagajo nazaj v lovišče. Imajo določena krmišča, kjer pozimi pomagajo preživeti divjačini. Preže, ki so na več krajih postavljene, pa so namenjene predvsem opazovanju živali. Imajo plan letnega odstrela, ki se ga morajo strogo držati, prav tako je zanje sveta stvar lovopust, čas, ko se živali ne zalezuje in ne strelja. Vsako leto v septembru imajo v čast svojemu zavetniku sv. Hubertu sveto mašo v naravi, vsakokrat v drugem revirju.

Radi se zbirajo v lovskem domu, na skupnih lovih se družijo s soslednjimi lovci, medse povabijo lovske goste. Budno pazijo na meje lovišča, zakaj Bog ne daj, da bi kdo šaril po mojem, po našem. Ob materinskem dnevu pa povabijo v dom svoje lepše in boljše polovice, le te imajo ta dan prvo in glavno besedo. Drugače so lovci posebna sorta, ki se ne pusti kar tako "rajdati".

V lovskem domu imajo razstavljenih precej lepih, enkratnih in zanimivih trofej, če se dogovorite, vam ji radi pokažejo in tudi povejo mnogo o njih. Pravijo, da lovci radi katero izpod pazduhe potegnejo. Ja, ljudje božji, kdo pa danes vsaj malo ne laže. Zaželimo jim za konec *dober pogled*. Še ena stvar je vredna omembe: čez lovski čvrček in srnjakov golaž je ni boljše jedače. Sem parkrat preizkusil.

Bernard Čuk

Takrat

Takrat, ko vse školjke
svoje glave zarinejo
globoko v pesek
in zvezde za trenutek
očrnijo svoj svetleči obraz,
takrat,
ko reka tiše teče
in globlje dolbe
v nedra zemlje,
takrat,
ko veter zaspil v moji dlani
in se barčica ustavi
sredi razburkanega morja,
takrat
stopim v tvoj svet,
s sklonjeno glavo.

Dorica Tominec

Taborniki - zabava, prijatelji, učenje, ...

Taborniška četa Črni Vrh je lansko leto praznovala svoj prvi rojstni dan, kar pa ne pomeni, da so taborniki v Črnem Vrhu šele eno leto. Pred več leti je vsak razred na šoli imel svoj vod, potem pa je delo z mladimi taborniki zamrlo. In tako je ena izmed današnjih tabornic zapisala: »K tabornikom hodim že od male šole. Takrat smo bili trije, danes pa nas je 40.« Vztrajnost se obrestuje in to dokazujejo tudi današnji taborniki.

Letošnje taborniško leto je še posebej zaznamovalo taborjenje na Pšenku. »Skrbeli smo za hišo in za zabavo.« In prav to je tisto. Taborniki se zabavajo, se družijo s prijatelji, odhajajo na taborjenja v hribe in na morje – v Karigador, učijo se življenja v naravi in z naravo, nikoli jim ni dolgčas... Poleg zabave in veselja pa ne pozabijo tudi na obveznosti. Če hočejo jesti, si morajo hrano pripraviti sami; če hočejo jesti iz čiste posode, jo morajo sami pomiti; če hočejo ponoči imeti streho nad glavo, si morajo znati postaviti šotor; če hočejo preživeti lep večer ob tabornem ognju, si ga morajo postaviti sami... Nič od tega ni težko, če si v dobri družbi, med prijatelji.

Marjetka Rupnik

Ko...

Ko se oblaki
odpeljejo daleč stran
nad mojo dobrovo,
leže tiha tančica,
slutnja,
namig,
da bo deževalo.
Da se bo spet pogrezalo stopalo
v rjavo blato
in bo močerad
prečkal mojo pot.

Dorica Tominec

Ves star papir ne zgori v peči

Eno akcijo so taborniki lani izpeljali tudi v sodelovanju s KUD Sloga Črni Vrh. Skupaj smo zbirali star papir. Ko so pripeljali kontejner za papir, smo se kar malo držali za glavo meneč: »Le kaj bomo dali v ta kontejner, saj nam bodo še prevoz zaračunali.« Pa kaj bi se držali za glave. Začeli smo z delom. Taborniki so se postavili v zbor, se razdelili po skupinah in odšli veselo na delo po vsem Črnem Vrhu. Člani KUD Sloga pa smo pospravili društveni prostor nad dvorano, kjer se je z leti tudi marsikaj nabralo. Ob koncu dopoldneva smo bili kar nekoliko boljše volje. Ko pa smo izvedeli, da smo skupaj nabrali kar nekaj več kot 3 tone papirja, smo vedeli, da je bila akcija uspešna. Želeli smo predvsem vzpodbuditi krajanke k skupnim akcijam in hvala tistim, ki ste se odzvali. Denarja sicer ni bilo veliko, vendarle pa majhen prispevek k postavitvi oglasne deske našega društva, kjer se bodo kdaj pa kdaj prav gotovo predstavili tudi taborniki.

Marjetka Rupnik

Ko iz peči zadiši

Delo na kmetiji, opravljanje gospodinjskih del, peka kruha v krušni peči in dolgi zimski večeri ob topli peči. Taka je v naših glavah podoba kmečkih žena kot pogosto imenujemo članice Društva podeželskih žena in deklet. V resnici pa je življenje žena, vključenih v društvo, veliko več. Ponuja mnogo možnosti za učenje, zabavo, druženje...

V pogovoru s Silvo Rupnik sem izvedela tisto več o njihovem društvu in predvsem o njihovih dejavnostih. V njihovi družbi gotovo ni dolgčas, saj skušajo aktivnosti prilagoditi željam članic.

Najbolj so prepoznavne po peki in prodaji peciva in kruha na raznih prireditvah v bližnji in daljni okolici. Pravijo, da se ni bati, da bi pecivo ostalo, saj jim ga vedno zmanjka. Na seznamu njihovih aktivnosti bi lahko našli sodelovanje na tekmovanjih in razstavah peciva, kruha in ostalih dobrot ter kopanje v toplicah za Valentinovo. Udeležujejo se tudi Srečanja kmetič Primorske, kjer navežejo stike in utrjujejo prijateljstva, odpravijo se na ogled gledaliških predstav, predavanj. Letos so se udeležile razstave buč v Avstriji. V lepem spominu ostajajo izleti, še posebno z ladjo na otok Krk, pa tudi vožnja s sedežnico na smučišču na Črnem vrhu nad Cerknem je bila za nekatere posebno doživetje, prvo take vrste.

Poleg znanja, ki si ga naberejo na tekmovanjih se izobražujejo tudi na različnih tečajih, na katere poleg svojih članic vabijo tudi ostale znanja željne, a žal ni velikega odziva. Organizirale so plavalni tečaj v bazenu v Cerknem, tečaj računalništva, najpogostejši pa so tečaji kuhe in peke.

Spoznali smo le drobce aktivnosti, ki jih organizirajo članice društva. Seveda pa ob koncu ostaja njihovo prijazno vabilo tistim, ki bi rade stopile v njihove vrste.

Tatjana Rupnik

Hotel Bor postal dom Bor

V letu 2002 je bila dokončana izgradnja doma za starejše Bor v Črnem Vrhu, ki jo je investiral ljubljanski Sanolabor, upravlja pa ga socialno varstveni zavod Vitadom. Nestrpno pričakovanje zgraditve doma Bor se je pokazala na dnevu odprtih vrat, ko si je veliko število ljudi, predvsem črnovrških krajanov, želelo ogledati notranjost nove zgradbe. Domsko osebje je bilo nad obiskom ljudi prijetno presenečeno, saj takega zanimanja niso pričakovali.

2. oktobra je sledila otvoritev doma Bor, še istega meseca pa so se naselili prvi oskrbovanci. Od takrat naprej se dom lepo polni – do sredine januarja 2003 je bilo zasedenih približno 35 postelj. Temu, da se dom ne polni še z večjo hitrostjo, botruje tudi dejstvo, da dom še nima koncesije Ministrstva za delo.

Na nek način »posebna« ponudba doma Bor je večnamenski prostor, v katerem lahko stanovalci berejo knjige, se zabavajo na različnih prireditvah in ne nazadnje tudi prisostvujejo bogoslužju. V vseh domovih za starejše v Sloveniji prostora za sveto mašo nimajo. V črnovrškem domu pa je bogoslužni prostor še prav poseben, saj ga je jezuit in prof. dr. Marko Rupnik, Prešernov nagrajenec za leto 2000, opremil z mozaikom Marije molilke. Kot je povedal sam umetnik 8. decembra ob blagoslovitvi kapele, se bodo lahko stanovalci doma k njej zatekali po mir, tolažbo in upanje.

Janja Habe

Medvedki in lame

Najmlajši so v vrtcu združeni v skupini pod imenom Medvedki.

Z novim šolskim letom smo si izbrali temo živali, ker so jim otroci blizu. Začeli smo s psički in mucki v bližnji oklici. Niso nam tuje niti ovce, govedo in kozlički. Najbolj zanimive pa so lame. Te, nam bolj tuje živali, smo večkrat hranili s suhimi skorjami kruha, seveda z gospodarjevim dovoljenjem. Mladičku smo izbrali ime, se z njim slikali, ga vodili na povodcu po dvorišču in spoznavali nekaj značilnosti te prečudovite živali. Tako se tematika o živalih prepleta na druga področja dejavnosti, ki se odvijajo v igralnici vrtca.

Magda Gantar

Utrinek iz male šole

Bilo je v petek popoldne, na zadnji šolski dan. Zbrali smo se v Balili, v gozdičku, ki nam je že skozi leto nudil priložnosti za posebna doživetja in tako je bilo tudi tokrat. Prihajali smo postopoma, vsak je s seboj prinesel nekaj, za kar je menil, da bo vsem skupaj polepšalo dan. Ob dogovorjeni uri je bilo vse nared za 'malo valetu'. Otroci v slovesnih oblekah in s pripetim šopkom na prsih so staršem predstavili program, pripravljen posebej za to priložnost. Zatem so prejeli zaslužene pohvale in diplome. Skupaj s starši smo zapeli pesem Vedno dobre volje. Z dobro voljo smo nadaljevali tudi pri obloženih mizah, kamor smo bili povabljeni. Ob slovesu si je vsak obiskovalec male šole odvezal izbran balon, v katerem je bila popotnica z nasveti za zadnje brezskrbne počitnice.

Ta utrinek iz življenja v vrtcu je v meni odmeval še dolgo časa. Le ugibam lahko, katerega bi izbrali otroci in starši.

Francka Rupnik

Črnovrški župljani v lepši cerkvi

V črnovrški cerkvi so bila v zadnjih dveh letih izvedena obnovitvena dela na glavnem oltarju in stranskem oltarju Matere Božje. Oba oltarja sta bila precej poškodovana, največ škode je nastalo predvsem zaradi mraza in padavin, ko je bila zaradi požara cerkev od leta 1944 do 1948 brez strehe. Na slabo stanje glavnega oltarja, ki je bil izdelan proti koncu 17. stoletja, je takratni škof opozarjal že leta 1873, dejansko popravilo pa je bilo opravljeno šele 1891.

Obnovitev glavnega oltarja je potekala od maja do sredine avgusta 2001. Restavriranje na tem oltarju je bilo podobno tistemu na stranskem oltarju, ki se je odvijalo od sredine maja do konca avgusta 2002. Oba oltarja je bilo potrebno najprej očistiti, nato izdelati oziroma domodelirati manjkajoče okraske in robove, na koncu pa še retuširati in pozlatiti. Pri glavnem oltarju je bila najbolj poškodovana oltarna miza, kjer je restavrator intarzijo, ki je zaradi mraza in eksplozije odstopila, popravil in ponovno prilepil. Restavriral je Jurij Makovec, pri glavnem oltarju pa mu je pomagal tudi Toni Naglost, oba sta restavratorja in akademska slikarja.

V letu 2003 župljani načrtujejo obnovitev še zadnjega oltarja, to je stranskega oltarja Srca Jezusovega. Od vseh treh oltarjev je prav ta najbolj poškodovan, zato je tudi obnova predvidoma dražja.

Janja Habe

Miklavžu pomagali napolniti koš

Miklavž vsako leto obišče in obdari pridne otroke, tudi tiste, ki živijo v Črnem Vrhu. Tako je bilo tudi tokrat na večer pred 6. decembrom. Otroci so se zbrali v dvorani kulturnega društva, kjer so pričakali prihod dobrohotnega Miklavža. Še posebej nestrpno so čakali na darila, ki so si jih med letom s svojo pridnostjo prislužili. Takšnih pridnih otrok pa je veliko! Miklavž bi rad vse čim bolj nagradil, a kaj ko ne zmore vsega sam. Prav zato mu vsako leto priskoči na pomoč pri pripravi miklavževanja Društvo prijateljev mladine, v sodelovanju z osnovno šolo, vrtcem, župniščem in kulturnim društvom.

V Črnem Vrhu pa ima Miklavž veliko dobrih ljudi, ki mu pomagajo tudi z denarjem in doma narejenimi darili. Po Miklavževem naročilu skoraj celo leto zbirajo najrazličnejši material, ki je nato uporabljen pri izdelavi daril. Letos so bili zelo domiselni in so izdelali slinčke, blazinice, brisače, rokavičke za umivanje in peresnice. Pridne roke pa so spletle celo kape in šale. S šivanjem in pletenjem je sedemindvajset »prostovoljcev« začelo že poleti. Tako si lahko predstavljate, koliko dela je to!

Le kaj je lahko lepše darilo od tega, ki ga je nekdo sam izdelal? Pa saj je pomen miklavževanja prav v tem, da ljudje sodelujejo, skupaj ustvarjajo, da bi komu pomagali, in prenašajo ta »Miklavžev duh« tudi na mlajšo generacijo. Saj veste, tudi Miklavž ne zmore vsega sam.

Janja Habe

TRMA

Društvo za trajnostni razvoj Zadloga

Namlajše društvo na Črnovrškem je TRMA. Ustanovili so se lani, točno 3. maja. Dobro obiskan ustanovni občni zbor so tedaj imeli, na njem sprejeli statut in kajpak izvolili vodstvo. Predsednik društva je postal Franc Pivk, tajnik pa Boštjan Zajec. Namen mladega društva je jasen: *trajnostni razvoj Zadloga*. Cela kopica nalog in stvari je zapisana v statutu mladega društva: medsosedski odnosi, čista narava, domača obrt in kmečki turizem, prostorska ureditev Zadloga, izmenjava mladih - mednarodni tabori, komunalna urejenost, kmetijstvo, izobraževanje, strokovni seminarji, računalništvo in še mnogo drugega. Kar 15 možnih vidikov razvoja je zapisanih. Verjetno pa je in bo glavna skrb že dolgoletna želja - vodovod.

V marsikaj načrtovanega pa so že zakoračili. Dobro jim je uspel pohod na Špičasti vrh, malo manj je preteklo jesen odmeval Teden vseživljenskega učenja. Morda je bilo premalo reklame. Je pa marsikomu lahko žal, ker ni sodeloval ali pa si stvari vsaj od blizu ogledal. Najnovejši so računalniki, kar pet jih imajo. Kupili so jih s pomočjo Ministrstva za informacijsko družbo, idrijskega župana, pa tudi sami so nekaj primaknili. Zagonske težave pri snovanju društva jim je pomagalo reševati Govedorejsko društvo Sivka. Razmišljajo o lastnih prostorih, ker če bodo stvari tekle po načrtih, bodo le-ti postali nujni. Članov imajo že sedaj 43, upajo pa, da jih bo še več. Že na ustanovnem zboru so povedali, da nikakor nočejo biti zaprti v zadloške okvire, pač pa želijo sodelovanja in povezav z vsemi društvi na planoti. Upati je, da bo temu zares tako. Začetki so zaenkrat kar obetavni. Za konec se mora povedati še to, da bi brez programa CRPOV in nekaterih zagnanih Zadložanov o tem društvu ne bilo kaj pisati.

Bernard Čuk

Fatamorgana na obzorju

Malonogometni klub Prebil Plast je v letu 2002 praznoval desetletnico organiziranega igranja malega nogometa. Leta 1992 se je v Črnem Vrhu formirala ekipa mladih fantov, ki so želeli svoje znanje nogometa preizkusiti tudi na različnih turnirjih. V desetih letih smo doživeli veliko uspehov in nekaj neuspehov, kar pa nas zgolj spodbuja in motivira za delo v bodoče. Deseto obletnico smo praznovali 25. maja na 3. turnirju vasi, ko smo naše navijače pogostili z brezplačnim golažem ter organizirali prijateljsko tekmo med selekcijo primorskih novinarjev in našo ekipo. Tekmo smo dobili z rezultatom 4:1, ki pa ni tako pomemben kot dejstvo, da tudi po desetih letih igramo nogomet predvsem zaradi igre in ne zgolj zaradi rezultatov. Veseli nas, da je turnir tako pri igralcih kot tudi pri domačinih postal zelo priljubljen, saj na njem nastopajo predvsem domače ekipe.

Višek leta predstavlja organizacija tradicionalnega 10. dnevno-nočnega turnirja v Črnem Vrhu, ki je dobro poznan ekipam iz širše okolice. Med turnirji, ki smo se jih udeležili v letu 2002, velja posebej omeniti turnir na Colu, kjer smo osvojili 1. mesto, že drugič zapored pa smo se udeležili turnirja v Podbeli. Ta je med igralci in tudi našimi najzvestejšimi navijači še posebej priljubljen, saj je v dneh od petka do nedelje časa za sprostitev in zabavo na pretek.

Leto smo zaključili z rednim letnim občnim zborom, na katerem smo poleg ciljev in načrtov za leto 2003, sprejeli odločitev o spremembi uradnega klubskega imena. Po novem se klub imenuje »Malonogometni klub FATAMORGANA«. To ime nas spremlja od samega začetka in bili smo mnenja, da je prav, da se klub tudi uradno tako imenuje.

V letu 2003 si želimo uspešno izpeljati 4. turnir vasi ter 11. dnevno-nočni turnir v malem nogometu, čimveč uspehov na različnih turnirjih, čim manj poškodb ter bučno podporo naših navijačev.

Tomaž Rupnik

Pustni pomfri

Pustni torek je po vsej Sloveniji v znamenju veselja in kulturno turističnih prireditev. V Črnem Vrhu pa si v zadnjih letih moral imeti že kar srečo, če si hotel srečati kakšno maškaro. Prav zato smo se v našem društvu odločili organizirati pustno rajanje – v prvi vrsti za otroke, dobrodošli in zaželjeni pa ste tudi vsi ostali. Posebno težko je bilo prvo leto, ko nismo vedeli, kaj lahko pričakujemo. Veselo je bilo že, ko smo dvorano krasili z baloni in barvastimi trakovi. Odločili smo se, da pripravimo lutkovno igrico, zabavo s plesom in čaj s pomfrijem. To zadnje so si otroci očitno najbolj zapomnili, saj so lansko leto kar z nestrpnostjo pričakovali, kdaj bomo prinesli pomfri in čaj. No, tudi za balone je bilo poskrbljeno, saj ni niti eden ostal cel.

Prireditev je dosegla svoj namen. Ker so jo otroci, pa tudi njihovi starši vzeli za svojo, smo se odločili, da jo bomo ohranili v našem programu. Zato vas že kar sedaj povabim, da si pripravite maske, da se bomo tudi letošnji pustni torek lepo zabavali.

Marjetka Rupnik

Aktivno leto za planince

Leto 2002 je bilo za črnovrške planince izjemno delavno. V mesecu februarju smo organizirali drugi nočni pohod na Javornik, 400 pohodnikov pa je presešlo naša pričakovanja.

Marca smo na rednem občnem zboru društva potrdili sedanjega predsednika in večino članov upravnega odbora. Zadnji aprilski dan smo skupaj s kolesarskim društvom iz Črnega Vrha pripravili tradicionalni vzpon na Javornik, ki mu je zvečer sledilo prvomajsko kresovanje. V maju je naš markacist Marko Rupnik iz Lom ob pomoči kolegov iz Idrije markiral novo evropsko pešpot »VIA ALPINA« na relaciji Javornik – Lome – Črni Vrh – Predgrize – Idrijski Log – Pevc – Divje jezero. Na vrhu Čelkovega vrha smo postavili smerne table in skrinjico z žigom, poti pa opremili z markacijami. Na osnovi gradbenega dovoljenja so se začela prva gradbena dela pri prizidku Pirnatove kočice na Javorniku, ki so se nadaljevala čez poletje pozno v jesen.

Junija smo na šolskem igrišču v Črnem Vrhu organizirali 3. košarkarski turnir, ducat naših članov in njihovih prijateljev pa je najbolj vroče dni leta izrabil za vzpon na italijanski tritisočak, Civetto. V juliju smo praznovali petdesetletnico otvoritve kočice na Javorniku, 13 planincev pod vodstvom naših alpinistov pa je istega meseca osvojilo Mont Blanc. Druga nedelja v septembru je bila rezervirana za vzpon na Raduho, ki se ga je udeležilo kar 62 pohodnikov. Mesec dni pozneje je naš markacist markiral pot od Vodnjaka do Špičastega vrha, novembra pa so črnovrški osnovnošolci nastopili na regijskem tekmovanju v Novi Gorici na temo »Mladina in gore« in se uspešno uvrstili na državno tekmovanje, ki se je odvijalo januarja 2003. Predzadnji konec tedna v decembru je bil rezerviran za organizacijo in izvedbo 24. zimskega pohoda na Javornik, na katerega se je zimskim pogojem navkljub podalo okoli 1400 pohodnikov, med njimi je zadnji dan svojega predsednikovanja preživel tudi prvi predsednik Slovenije, Milan Kučan.

To je pregled dejavnosti črnovrških planincev v preteklem letu. Pogled nazaj nas opogumlja, a je hkrati tudi obveza za delo v bodoče. V letu 2003 bomo skušali ob številnih prireditvah dokončati delo pri prizidku kočice. Tudi na markiranje čaka še dovolj poti, več pozornosti pa bomo posvetili mladini in jo skušali vključiti v svoje aktivnosti, pri tem pa seveda računamo tudi na sodelovanje staršev.

Igor Bonča

Knjiga

Odprta je knjiga moje mladosti
pred mano leži
v vsej svoji lepoti in bedi.
Listi se leno obračajo v vetru
in vpijejo k meni
Vsa ta dejanja -
Ti si jih storil
Vsi ti ljudje -
Ti si jih ranil
Vsa ta drobna bitja,
ki vsebujejo le drobec življenja -
Ti jih ubijaš ...

Klemen Bajec

Črnovrški gasilci

Med vsemi našimi društvi je prav gasilsko najstarejše. Ustanovljeni so bili leta 1895, čez dve leti bodo praznovali 110-letnico. Sprva so jim rekli ognjegasci in požarna bramba, potem so bili pompieri, nato tovariši vatrogasci, danes pa tovariši gasilci. Beseda tovariš je pri njih zakon. Vsem mogočim kraljem in cesarjem ter brez števila predsednikom so bili podložni. Služili pa so vedno le ljudem, njihovo geslo je *Na pomoč!* Sedaj jih je v društvu nekaj čez 50, od tega 10 veteranov in 6 podčastnikov. Po dolgih sušnih letih so lani in predlanskim pridobili 6 mladih, ki jih v kratkem čaka strokovno usposabljanje za izprašane gasilce. Opremljeni so še kar, imajo kamion z 8.000-litrsko cisterno, črpalko Rosenbauer, pa skoraj do konca iztrošen škripajoč kombi in traktorsko cisterno. Uspeli so na vse mogoče načine in z nemajhnim trudom nakupiti preko 20 zaščitnih oblek, ki so pri gašenju požarov obvezne. Komplet take opreme stane preko 200.000 SIT. Imajo tudi nekaj dihalnih aparatov, za katere se zahteva posebna usposobljenost. So pa tudi zakonska določila o požarni varnosti izredno stroga ter prav tako strogo kontrolirana.

Lani so krotili kar nekaj gozdnih požarov, vsem je botrovala človeška nepazljivost in nemarnost. Kljub opozorilom in prepovedim se ljudje še ne zanjo obnašati tako, kot bi se morali. Primerno pa so se odzvali ob večjem požaru gospodarskega poslopja v Predgrizah.

Kako pa je z denarjem? Vedno ga je premalo, zbirajo ga iz vseh mogočih virov: od Gasilske zveze, raznih spozorjev, s prevozi vode, posojanjem miz in z "Marjetno" seveda. Ta pa je glavna, ne zaradi dobička, temveč zaradi tradicije. Čez 2 leti, ko bodo stari 110 let, pa računajo na kombinirano terensko vozilo. Verjeti jim je, da jim bo uspelo. Potrkali bodo na vsa mogoča in nemogoča vrata, kot pred nekaj leti, ko so kupovali kamion. Potrebno je zapisati, da so črnovrški gasilci za svoja prizadevanja bili velikokrat odlikovani, tako posamezniki kot tudi društvo.

In še nasvet naj zapišem, so rekli: *Ob vsakem požaru ali drugi nesreč, se vedno najprej pokliče številko 112, nato 113. Seveda se tudi takoj obvesti domače ali najbližje gasilce.*

Bernard Čuk

Fenomen črnovrškega petja

Kot veste, v Črnem Vrhu aktivno deluje kar šest pevskih zborov in še dekliški kvartet. To pomeni, da aktivno poje kar okrog 150 pevk in pevcev. Ni veliko krajev, kjer bi se lahko pohvalili s tolikšnim številom pevk in pevcev. Petje v zborih je ljubiteljsko, predstavlja pa tudi obvezo, saj brez rednih vaj vseh ni mogoče prav veliko narediti. Želja vseh je prav gotovo, da bi čim lepše peli in se tudi pevsko izobraževali in izpopolnjevali. Za slednje imajo seveda največ zaslug naše zborovodkinje: Katja Bajec Felc, Damjana Leskovec, Hermina Rudolf, Veronika Rupnik in Jožica Rupnik. Prav vse se trudijo po svojih močeh, tudi tiste, ki so še bolj na začetku.

Ker imam zelo malo prostora, kaj dosti več ni mogoče napisati. Želela sem le spomniti, da pevski zbori v našem kraju niso sami po sebi umevni in da je zato, da so, potrebno marsikaj storiti in se večkrat kakšni stvari tudi odpovedati, predvsem kadar gre za čas.

Ob tej priložnosti omenim le še to, da bo za MePZ Dr. Frančišek Lampe že mesec februar zelo zahteven mesec. Peli bomo na Območni pevski reviji v Idriji, doma v Črnem Vrhu bomo gostili zборе iz vse dekanije, v mesecu marcu bomo nastopili na pevski reviji Primorska poje. Kljub tolikim obveznostim pa ne bomo pozabili, da smo tudi in predvsem cerkveni pevski zbor, ki poje Bogu v čast.

Marjetka Rupnik

Čas teče

Lani je KS Črni Vrh štela 1170 prebivalcev.

V letu 2002	rojnih	7
" "	umrlih	13
" "	porok	4 - dva para sta se odselila

V letu 1952	rojnih	36
" "	umrlih	18

»Leta 1952 je bila stoletna zima. Snežilo je skoraj nepretrgoma od 12. do 18. februarja. V Črnem Vrhu je zapadlo 2 m snega. Na Vrh gore ga je bilo v zametih celo 5 m. Vsi dela zmožni so najprej reševali strehe, nato pa kidali sneg na glavni cesti. Po 14 dneh je zopet stekel promet. Vseh kidačev je bilo od Ajdovščine do Godoviča z vojaki vred preko 2000. Sneg pa je začuda hitro skopnel. S 1. februarjem je bil ukinjen verouk v šoli. Letina je bila srednja, bilo pa je veliko krompirja. Denarja pa so ljudje malo imeli. Les je bil slabo plačan.«

V letu 1902	rojnih	73
" "	umrlih	44

V tem letu so Črnovršci dobili orgle, izdelal ji je mojster Kriegl iz Ljubljane. Misijonski križ, ki je še sedaj v cerkvi, je ob takratnem misijonu izdelal rojak Franc Tončič, sicer kipar in podobar, ki je živel in delal v Kamniku.

V oktobru tega leta so imeli liberalci velik shod. Prišel je sam dr. Tavčar iz Ljubljane. Nasprotna stran (klerikalci - ljudska stranka) se je tudi pripravila in uspešno zagovarjala svoja stališča. Ni kaj, politika je vedno huda reč.

V letu 1802	rojnih	59
" "	umrlih	42

Drobec za primerjavo: leta 1870 je živelo v Kanjem Dolu 100, na Javorniku 59, na Strmcu 82 in v Mrzlem Logu 119 ljudi. Pa jih štejmo danes.

Vir podatkov, žup. arhiv Črni Vrh

Bernard Čuk